

Marika'nın değil Nana'nın

NANA

Güzel bir kadının size mersi demesini ister misiniz?

ÖYLEYSE

hemen kadının kor se ölçüsünü alıp bize gönderin

Mersi ANAM!

Ben Nana'ya dedim ki, Nana dedim, boş ver anana dedim, söyle bana, ne alayım sana dedim, korse al bana dedi, yapma bunu bana Nana dedim, biz yabancı değiliz dedim, n'apım elimde değil yapamam dedi, fena bozuldum, öyleyse n'aparsan yap dedim, kopyayı çektim yürüdü. Ama hasretiliğine dayanamadım, maası alma NANA marka bir korse alıp Nana'ya götürdüm. Nana bana mersi dedi. Bende sana anlattım.

Nana Marka Korseler kadınlara mersi dedirtir

(ZUBUK REKLAM)

Saatim yok demeyin

AYIP OLUR YANI TAYM İZ MANI

Taksitle satılık saat kulesi

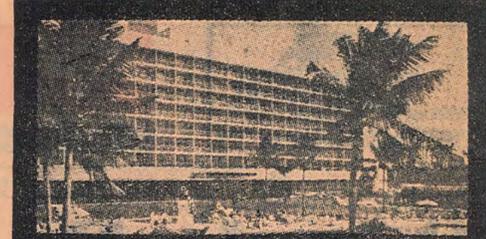
Resmini gördüğünüz saat, kulesiyle birlikte acele ve devren satılıktır. Pazarlıkta uyulursa kule, saatsiz olarak da satılabilir.

Ayrıca her keseye elverişli satılık ve kiralık tramvaylarımız, köprülerimiz, iskele ve istasyonlarımız da vardır.

SATIŞLARDA HER TÜRLÜ KOLAYLIK VE İNSANİ YETLİK GÖSTERİLİR.

Kulelerin nakli için ayrıca para alınmaz. Taşralı müşterilerimiz katalog istesinler.

TÖVBEKAR VATANDAŞLAR KUMPANYASI

— Bu otelde bir hafta dinlenmek istemez misiniz?

— Bu otele dinlenmeyi babam da ister.

— Öyleyse babamızı da alın otelimize gelin.

Başınızın üstünde iki yataklık yeriniz var.

Emekli Sandığı Otelcilik Şirketi

Uyuyamıyor musunuz? Öyleyse uyumayın!

ACELE ETMENİZE HİÇ LÜZUM YOK, NASIL OLSA BİR

GÜN UYUYACAKSINIZ.

Sizden iyi olmasın Bekir adında bir arkadaşımız vardı, bir türlü uyuyamıyordu. Sonra öbür türlü yatı, uyudu.

ÖBÜRTÜRLÜ sosyaları hiç gıcırdamaz.

(ZUBUK REKLAM)

BU HERİFE HİÇ BİR HİZMETÇİ DAYANAMIYOR! ÇÜNKÜ BU HERİF BİR OTURUŞTA ÜÇ TABAK ADEMİN DÜDÜK MAKARNASINDAN YİYOR.

Adem'in düdük makarnası adama kuvvet ve kudret verir...

Yukarı tükürsen bıyık Aşağı tükürsen sakal

Neemi Bey, gözlerini bir türlü daktilosu İnci'nin göğüslerinden ayıramıyordu. Bir gün İnci, Neemi Bey'e: «Aah beyefendi, inci gibi dişleriniz var maşallah!» dedi. Neemi Bey, İnci'nin verdiği bu pastan cesaret olarak İnci'nin göğsünü ısırdı. Ağzını çektiği zaman, inci gibi dişleri, İnci'nin göğsünde takılı kalmıştı.

Onun için, benim gibi sacımız sakalınızı traş edip öyle tükürün.

CASH marka elektrikli traş makineleri, üstünüz başınız kırlanmeden tükürmenizi temin eder.

İNSANIN TERS GİDERSE İŞİ DİLBER DUDAĞI ISIRIRKEN KIRILIR DIŞI

Neemi Bey, gözlerini bir türlü daktilosu İnci'nin göğüslerinden ayıramıyordu. Bir gün İnci, Neemi Bey'e: «Aah beyefendi, inci gibi dişleriniz var maşallah!» dedi. Neemi Bey, İnci'nin verdiği bu pastan cesaret olarak İnci'nin göğsünü ısırdı. Ağzını çektiği zaman, inci gibi dişleri, İnci'nin göğsünde takılı kalmıştı.

İNCİ GİBİ DİŞLER

ÇÜNKÜ İnci'nin göğüsleri de, Neemi Beyin inci dişleri gibi takma idi.

Takma dişler takma göğüslerde takılıp kalabilir.

Eğeceler, Neemi Bey takma dişlerini DIŞÇI SAMİ'de yaptırsaydı, inci gibi dişleriyle İnci'nin takma göğsünü rahatça ve hiç çekinmeden ısırabilirdi.

Dişçi Sami

NİN YAPTIĞI TAKMA DİŞLER, TAKMA VE GAYRI TAKMA BÜTÜN KADIN GÖĞÜSLERİNİ MEMNUN EDER.

(ZUBUK REKLAM)

Kürk almak marifet değildir; parası olan herkes kürk alabilir. Asıl marifet bu kürkü giyecek kadını almaktır.

Bizde kürk çok var, siz kadını alın bize getirin!

Kürklerimiz Gümrükten kaçırıldığından her kadına uyar. Uymazsa uydurulur.

Uygun Kürk Pazarı

KAŞINAN ADAM

Haftalık yalan - dolan dergisi

Yalanla tıkabasa dolu olarak son sayısı çıktı

BU SAYISINDA

Sunguralptekincengiz Beğ'in mektubu HİÇ KİMSE ALMIYOR, AYIPTIR, SİZ BARI ALINI

(ZUBUK REKLAM)

TEK DELİK

Dasdana Kadri, bir omuzuna eski elbiseler asmış, bir elinde bir çift giyilmiş terlikle bir güneş gözlüğü, öbüründe kullanılmış havlu ve iç çamaşırlarıyla karanlına koğuşundan çıkarak girdi.

— Hırsız kardeşlerim, gecekuşu arkadaşlarım, pa pelei, tınakçı, üç kâğıtçı, kaldırımçı yoldaşlarım? Haniya, böyle bir havlu, halis Bursa malı, var mı isteyen? Güneş gözlüğü de var. Romatizmalılara uzun fanila don... Haniya var mı isteyen? Dasdana Kadri geldi kardeşler, arkadaşlar...

Her zamanki satış çığırkanlığına koğuşakiler atırdır etmeyince onların ilgisini çekmek için,

— Duydunuz mu heey! diye seslendi ortaya. Anasını satan İsmail,

— Ne ulan gene Dasdana? Çekmişsin beyaz (cro-In) ortalık dümdüz... dedi.

— Ağam, senin dünyadan haberin yok: Ferit Bey gene geliyor.

— Ne? Paşazâde Ferit mi?

— Ta kendisi...

Koğuşakiler yerlerinden şöyle bir yekinip merakla sordular:

— Deme!

— Sahi mi?

— Demek enselenmiş?

— Piyasos mu olmuş?

Dasdana Kadri kapı ağzındaki ranzaya ilişti:

— Akşam gazeteleri yazıyor arkadaş, hepsinde resmi var. Demin kapı gardiyanının yanına gitmiş gazetelerde gördüm. Zekeriya Baba, gazetede Paşazâde Ferit'in resmini görünce, tahliye olurken «Bir aya kalmaz, gene görüşürüz» demiştin, dedi.

— Moruğun ağzından uğurlu bir lâf çıkmaz ki... Anasını satan İsmail,

— Bu sefer başını mı istemiş? diye sordu.

Dasdana Kadri,

— Gazetede yazıyor, dedi, babasını tanıyan bir doktorun muayenhanesine gitmiş, heriften yardım istemiş; türkçesi dillemiş.

— Haltemişsin, benim bildiğim Paşazâde Ferit bise dillemez.

— Bana ne, gazete öyle yazıyor.

— Gördün mü, yolan olduğu besbelli işte. Bu gazetecilerin «Allah bir» dediğine inanılmaz.

— Orası öyle ama, ateş olmayan yerden de duman çıkar. Babasının arkadaşı olan doktor acımış, para vermiş. Paşazâde Ferit bu, tek durur mu? Gümüş çarabığı koltuğunun altına zula edip yürümüş.

— Doktor mu şikâyet etmiş; bak sütü bozmuş...

— Doktor şikâyet etmemiş. Paşazâde Ferit gümüş çarabığı satarken enselenmiş.

Ayı Boğan Murat,

— Dünyanın temel çivisi yerinden oynamış oğlum, dedi, ulan, şeytanın mabadine madik atan şu koca Paşazâde Ferit, kim derdi ki kaldırımçılığa başlayacak...

Anasını satan İsmail,

— Yaşlandı İnkara da ondan, dedi, kafası çalışmıyor artık.

Cezaevinin gediklisi Paşazâde Ferit Bey dört gün yüzleştirilmek emvacehesi için İstanbulda karakol karakol gezdirilirken cezaevi onun dilden dile dolayan serüvenleriyle çalkalanıyordu.

Şubatın erken inen bir puslu, soğuk akşamında, cezaevinin kırmızı arabasından inenler arasında Paşazâde Ferit Bey de vardı. Altmışında gösteren saçları yarıdan çok aklaşmış, orta boylu, geniş omuzlu, iyi giyimli, gözleri çakım çakım yanan bir adam... Bu görünümüyle daha çok birinci sınıf bir devlet memuru na benzeyen.

Kapı gardiyanı Zekeriya Baba, tutuklar arasında onu görünce böğürüne bir yumruk atıp,

— Ulan godes, ulan kart tilki, dönüp dolayıp gene düştün mü kürkü dükkânına! dedi bu sefer gümenle gelmen bir oldu.

Paşazâde Ferit, dış görünüşünden hiç umulmayan bir yivşıklikle yaşlı gardiyana sınıştı:

— Hasretinize dayanamadım.

Paşazâde Ferit Bey, yatığına oturmuş genç adam Boğaziçi cıgarası paketini açıp uzattı:

— Buyrun etendim!

Sonra saygıyla genç adamın aldığı cıgarayı yaktı. Kendisi de genç misafirine göstermeden, sanki Boğaziçi paketlenen alıyormuş gibi, pijamasının cebinden bir asker cıgarası çekip yaktı.

— Bir kahve emredir misiniz?

— Teşekkür ederim Ferit Bey, az önce içtim, zahmet etmeyin...

Ferit Bey,

— İnanır mısınız, dedi, şimdi size pek tuhaf gelir ama, kim olduğumu kendim bile şaşıyorum, bilemiyorum. Villarca başkaları olarak yaşadım, kendimi kaybettim. Ben kimim? Ağır Ceza Mahkemesi İfesi Safet Bey mi? Mülliye Başmüfettişi Rıza Bey mi? Doktor Operatör Mazhar Bey mi? Lise Müdürlü Mücahit Bey miyim? Yüksek Mühendis Râna Bey miyim? Yoksa Paşazâde Ferit Bey mi? Hangisi olduğumu zaman zaman şaşıyorum; yıllar var, rüyalarında bile kendimi başkaları olarak yaşıyordum. Ben kimim?

Karşımdaki genç adam merakla onu dinliyordu. Anlatıklarını, daha doğrusu hiçbir şey anlatmadan söylediklerini çok ilginç bulmuştu.

AZİZ NESİNİN ROMANI

«En olmayacak şeyler, en önemsiz olaylar insanın hayatını en olmadık biçimde değiştiriyor. Yolda giderken ayazmış bir taş takılıp, ya da su dolu bir çukura girip düşüyorsunuz. Bacanız acıyor. Düşüğünüz yerden kalkıp acıyan bacağınız ovalayana kadar birkaç dakika geçiyor. Sonra yürüyorsunuz. Karşınıza bir tanıdık çıkıyor. Bizî bir yere götürüyor. Götiirdüğü yerde bir kızla tanışıp ona aşık oluyunuz. Kızla evleniyorsunuz. Ne dersiniz buna? Ayazmış taş takılıp, ya da çukura girip birkaç dakika orada gecikmeseydik, o tanıdık oradan geçip gitmiş olacak, onu görmeyecek, o kızla tanışıp evlenmeyecektik.

Diyeelim, en olmadık bir zamanda sizi bir arı sokmasından ötürü, hayat çizginizin nasıl değişebileceğini hiç düşündünüz mü? Hepimizin hayatı böyle birtakım entipiflere dayanıyor.

İnanılacak gibi değil ama, bir şambabası talısı benim hayatımın akışını tam tersine çevirmiştir. Askerî Lisede talebeydim. O günleri hatırladıkça bugünkü hâlime kendim de şaşıyorum. Aradan geçen şu yarım yüzyılda başıma neler geldi...

Pek öyle çalışkan değildim, ama sınıflarımı da geçiyordum. Son sınıfa geldik. Harbiye'ye geçemize bir buçuk ay kalmıştı. Doğrusu yaramaz bir çocukum, ama hocalar da, zabitlerimiz de severdi beni. Sporcuym, iyi top oynardım, güreşirdim.

Beni okula geç başlatmışlar. Onun için sınıfımızın en yaşlı bendim. Arkadaşlarım 17-18 yaşlarında oldukları ben yirmi birindeydim. O çağlarda bir-iki yaş, çocuklar arasında büyük fark gösteriyordu.

Biz o zaman Lisede mutbak nöbeti tutardık. Her gün sırayla içimizden biri «Nöbetçi Efendisi» olurdu. Yemeklerin iyi olduğu günlerde biz sınıfın birkaç haylazı mutlaka mutbak nöbetçisi olmanın yolunu bulurduk. Zaten çalışkan olanlar mutbak nöbeti tutmazlardı, onların nöbetini biz birkaç arkadaşlarımızda paylaşırdık. Nöbetçi efendi derslere girmez, mutbak işleriyle, yemek dağıtımıyla uğraşır; yani dalgacılığın en iyi yolu. Mutbak nöbetçisi olduk mu, koyunların böbreklerini, yütereklerini kendimize, arkadaşlarımıza ayırırız. Bir karavana böbrek kızartması, ye de ye... Tabii bu işler gizli kapaklı olduğundan, herkes koğuşlara çekilip uyuduktan sonra karavana karavana iyi yemekler, tatlılar koğuşa gelir, arkadaşlar atıştırırız. Ben çok insafsız değildim. En insafsızımız Çengel Sahin'di. O nöbetçi oldu mu, gece yarısı tatlı uykuymuzdan dürtürek zorla uyardırır, karavana dolusu etleri önümüze sürerdi. Yemezsek olmaz, ille de yenilecek... Bu ikram işi sırayla ve karşılıklı olurdu. Birisi bize ikram etti mi, nöbet sırası bize gelince biz de ona ikram ederdik.

Bir gece tatlı uykuymuz arasında bir tartaflanmayla sıradım. Ne deli gülmemizdi... Tartaklamaya söyle böyle sanmal! Dayak bunun yanında hiç kalır. Bizim şakamız ayı sakası; şaka değil ayıcılık... Karavanaları yüklenen nöbetçi el ayak çekilince koğuşa girer mi, ziyafet çekeceği arkadaşlarını tekme, yumruk, sille toket uyardırır.

Ben o gün koğuşu antrenman yapıpımdan iyice yorgun düşmüşüm, kolay kolay uyanamamışım. Çengel Sahin basıyor tekmeyle:

— Kalk ulan, kalk! Kalk patatesi...

Yuvarlak, topalak olduğum için arkadaşlar bana Patates Ferit derlerdi. Ne oluyor diye fırladım bir de baktım, Zil Kemal, Kandil Salih, Boru Burhan, Azrail tayfası gibi başıma dikilmişler.

Yorgunluktan bir türlü gözlerimi açamıyorum. Uykü sersemli,

— Gidin başımdan, uykuym var! Ben bir şey yiyemem, diye bağırırdım. Ama onlar lâf anlar takımından değil. Biri battaniyemi alsağı etti, ikisi donumu çekip sıyırmaya çalışıyor, Boru Burhan da ağzına musluktan doldurduğu suyu suratına fışkırtıyor. Artık uykü ka-kır mı. Kalkım yataktan. Ranzalarım arasına düşemeye çöküp tepelene bir karavana dolusu böbrek, ciğer, yürek kızartmasını atıştırmaya başladık. Üç güğüm de lüzüm hoşafı getirmişler, onu da içtik.

— Yarın şambabası var, mutbak nöbetini sen all dedi.

— Nöbetçi zabiti Balyoz Hakkıysa ben nöbet möbet alamam! dedim.

Balyoz Hakkı, bizim sınıf zabitimizdi; demir gibi bir adam. Ondandır korktuğum kadar hayatta hiç kimseden korkmamışım. Yalnız ben değil, ondan herkes korkardı. Çok yakışıklı, aslan gibi bir yüzbaz; hem korkardık, hem de onu çok severdik. Çünkü onun da bizî çok sevdiğini biliyorduk. Sınıfta kalıp alaya çıkmamamız için nasıl canla başla çalışırdı. İçimizden birini alaya çıkarılmaktan kurtarmazsa çocuk gibi hüngür hüngür ağlardı.

Doğrusu bilgisi kıt, ama zeki bir yüzbazıydı. Bilgisi kıt, çünkü onlar lisenin ilk sınıfında okurlarken harp çıkmış. Ordu da o zamanlar zabıt az. Lisenin son sınıfındaki irice çocukları zabıt yapıp harbe sokmuşlar. Onlar da yetmeyince bütün sınıfı zabıt yapmışlar. Yine yetmişmiş, bir yandan cepheye genç zabitler kınıyor. Onuncu sınıftakileri almışlar. Onlar da yetmeyince, sırt dokuzuncu sınıfa gelmiş. Bu bizim Balyoz Hakkı'na geç işleri... Bunlar, altı ay talimatta yetiştilerinden sonra ağız hatuna salmışlar. Balyoz Hakkı genç yaşında, genç değil, çocuk yaşında ateş içinde iyice pismiş, harp bittikten sonra kurslara girip bir şeyler öğrenmişler.

Kendisi iyice okuyamadığı için, acısını çekmiş, bizim iyi okumamız, çalışmamız istedi. Hiç sakası yoktu. Bu Balyoz Hakkı'nın suratında yuvarlak tek çizgi yoktu; güldüğünü değil, gülmüşediğini bile görmedim. Sol yanımızın üstündeki derin çizgi bir şarapnel parçasının iziydi. Viçüdünda sekiz yarası olduğu söylenirdi. Vurdu mu, Allah yarattı demez, bir yumrukta adamı nakavt ederdi. Bir kere Zil Kemal koridorunda yakaladı, her nedense ona kızmış, bir yumruk attı, oğlan arka duvara, oradan karşı duvara top gibi tam yedi ke-re sıradı sıradı, sonra pat diye yer serildi. Bir iyiliği vardı, birisine bir dayak attı mı, ne yapar eder, onu zorla çalıştır, sınıf geçirirdi. Hatta ondan on bire geçerken Kandil Salih baktım ki cebir imtihanını veremeyecek, sınıfta çıkacak, dayak atsin diye Balyoz Hakkı'nın arkasına yavaşça sokulup elini ağzına götürerek «Barrrt, barrrt!» diye ötürmüş. Kandil Salih'in böyle bir numarası vardı; elini ağzına kor, trompet taklidi açıp, alaylı bir ses çıkarırdı. Balyoz Hakkı, kulacağın dibinde «Barrrt, barrrt!» diye o sesi birden duyunca ürkmüş mü, korkmuş mu, her ne olursa, iki adım geri sıramış, bir de baktım ki Kandil Salih, Balyoz Hakkı dözecek diye Kandil Salih'in gözlerini içi gülyüyor. Balyoz Hakkı yakalamış bunu kulağından, sürükleyle sürükleyle odasına tıkmış. Haber hemen bütün mektebe yayıldı. Koridoru vıldık, uzaktan Balyoz Hakkı'nın oda kapısını gözliyoruz. Balyoz Hakkı, Salih'i mutlaka öldürür. Ama içerden hiç ses gelmiyor. Zil Kemal,

(Devamı var)

Mim Uykusuz

1923 yılında Akhisar'da doğdum. Kasabamın ortaokulunu bitirdim. Müsiki ve resme merakım vardı. Opera sanatını öğrenmek istedim. Bunun için de 1938 yılında Devlet Operasına mütacaat ettim. Bunda, benim merakından ziyade okul müzik öğretmeninin ve arkadaşlarımda da teşviki vardı.

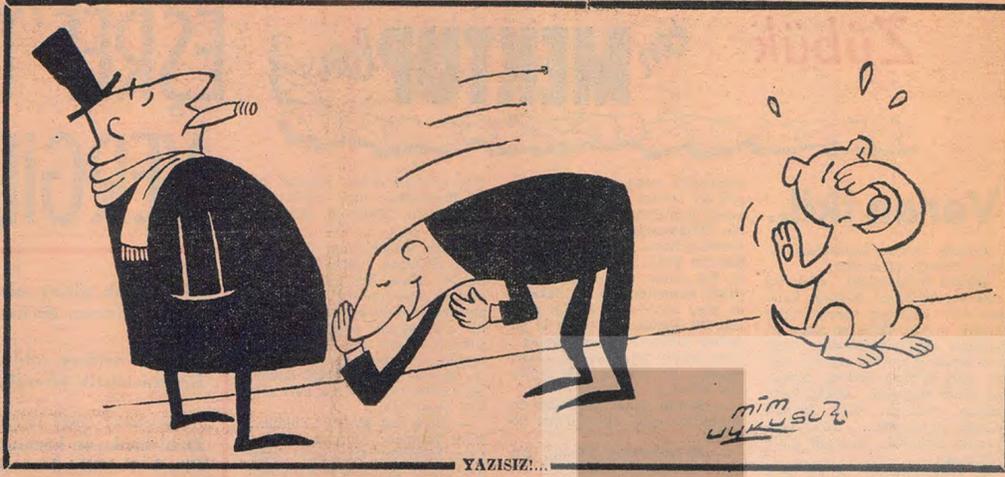
Hani öğrenmek gibi olmasın, iyi bir sesim de vardı. Okul müsamerelerinde şarkılar, türküler okuduğum olurdu. Akhisarlıydım. En iyi ücret büyük bence. Olmadı. Devlet Operasına giremedim. İmtihana bile çekmediler beni.

İlk imtihan para'dan idi. O zamanın parası ile 500 lira teminat istiyorlardı. Ben, bu imtihanı kaybettim. Ondan sonra ressam olayım dedim. Güzel Sanatlar Akademisine girdim. Elimdeki para bir sene okutabilirdi beni.

Sonra bıraktım. Allee isimli olan bütün ameliğine döndüm. Kasaba sinemasında afişler yaptım, boyacılık yaptım, tabelalar yaptım. Karikatüre büyük bir hevesim vardı. İlk karikatürüm 1937'de bir çocuk dergisinde çıktı. Yalnız 25 yıl önce. Sonra İstanbul'a geldim. Vapurdan indiğinde 19 kuruş param vardı cebimde.

Bahalı dışardan gördüğüm gibi değil. Bu ahlak sporcularının iç görünüşü beni hayal kırıklığına uğrattı. Zaman, zaman, elbiselerimi satıp kaçımsamın Bahalliden.

Gögelelim, kâğıt kokusu, mürekkep kokusu, hepsinden de baskın, bir şeyler söyleyebilme duygusu, bütün vokalliğime, istisnasız, çetesine

YAZISIZ...

Mim Uykusuz

rağmen gene çekti beni kendisine. Türü takma isimlerle karikatürler yaptım. Benim kadar değişik isimle karikatür yapan yoktur sanırım.

İşin tuhafı, zaman zaman kendime rakip oluyordum. Hiç unutmam, bir gün Remzi Kitabevindeydim. O zamanlar Refik Halit'in Aydede'sinde takma adla karikatürler yapıyordum. Her nedense korkuyorlardı asıl adından. Şimdi büyük bir gazetedeki magazin sayfaları hazırlayan bir tanidik giriş kitabevine. İlk sözü şu oldu:

— Eh, hadi Uykusuz, senin de paraların atıldı.

— Ne oldu, dedim ben.

— Aydede'de bir karikatürist çıktın, neler çiziyor hergele! dedi.

O «Neler çiziyorsun dediği» hergele bendenim.

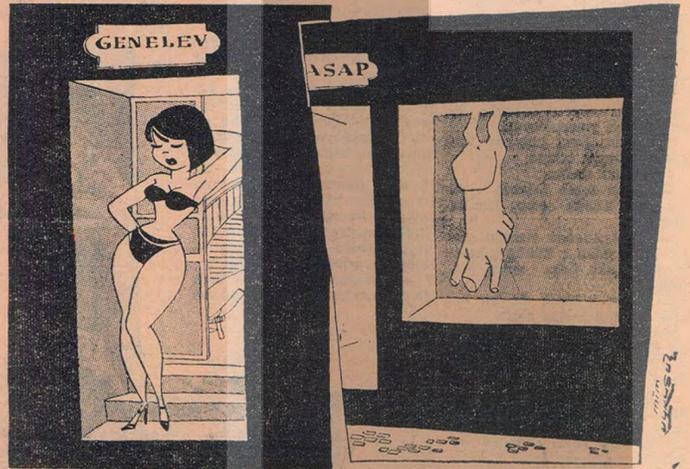
Söylenecek çok şey var. Bunlar «Biyografi»yi ilgilendirir mi?

Lafı ustatıyayım. 1937'denberi paralı, parasız çizip duruyorum fasallarla.

Paralı, parasız çizmek önemli değil.

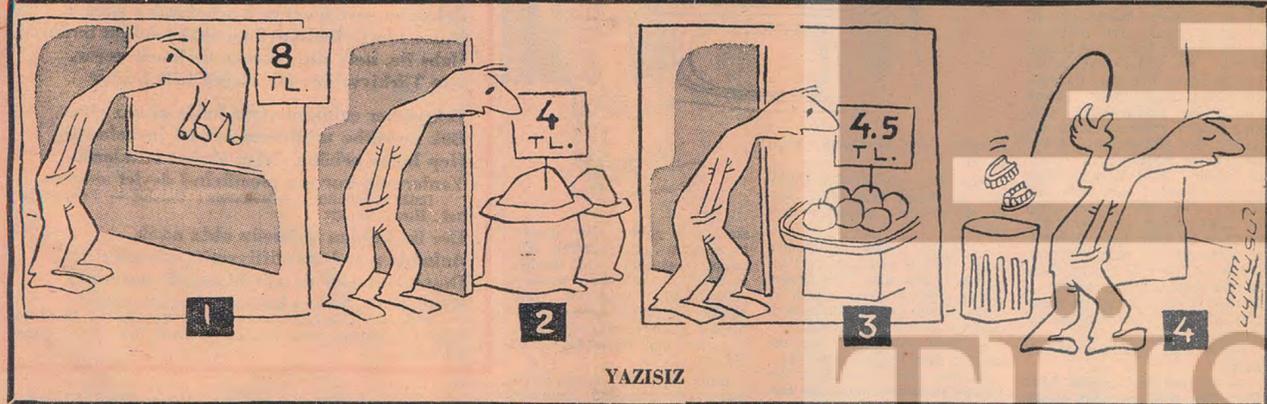
Atımızın aklı ile çiziyoruz. En büyük değer ölçüsü bu bizim için...

Mim Uykusuz

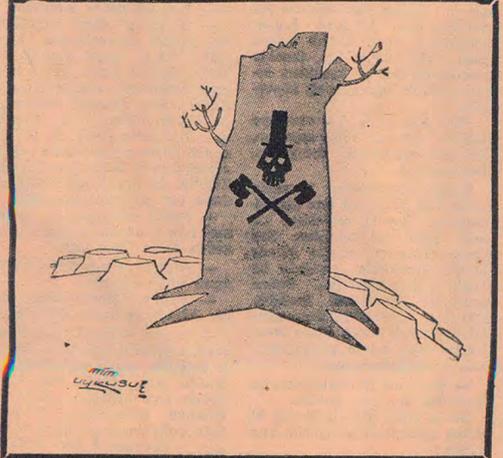
YAZISIZ...

Mim Uykusuz

YAZISIZ

Mim Uykusuz

YAZISIZ

Mim Uykusuz

kabadayı

AZİZ NESİN

Gülver köyünden Şaban Ağa'nın büyük oğlunu pusuya düşürüp vurdu. Aslan gibi yiğit kimvurduya gitti, kaatil ele geçemedi. Cinayetin neden işlendiği de bir türlü anlaşılmadı. Şaban Ağa'nın küçük oğlu için söyleyecek söz vardı ama, büyük oğlu hiç de böyle değildi. Hiç kimseyle çekmez, uyarında iyiliksever yiğit bir delikanlıydı. Cantna kıymaları, kadın kız yüzünden, sarhoşluk, kumar, kavgaya yüzünden olamazdı.

Şaban Ağa zengindi, yalnız köy zengin değildi, kasabada malı mülkü vardı, sayılır, sevilir bir kişiydi. Oğlunun ölü münden sonra çok yandı yakıldıysa da neye yarar... Bir tek delibozuk, haylaz oğlana kalmıştı. Bu küçük, hiç de ağa beysine benzemeyen, ona çekmemiş. Da ha on altı yaşından olmadık işler komadı yaptı. Ev basmalar, pencere taşlamalar, kadın oynatmalar, içip içip köy alanında nağa patlatmalar, baş göz yarma, kafa kırmalar, hepsi bunda.

Babasına saygı duyulmasa bir güzel benzetecekler ya, kaç para eder, Şaban Ağa'nın büyük hatırı vardı. Şaban Ağa akıllı adamdı, oğlunun şımarıklığına, haylazlığına göz yumacaklardan değildi ya, ne yapısın ki başa çıkıyordum. Ölen oğlunun acısıyla iki yıl yandı, eli hiç bir işe varamadı; iki yıl sonra yeniden bir çerlemp toparlandı. Tek oğul kalan küçük oğlana çok düşkün olmuştu. O da bu yüzden temelli şımarıyor büs, bütün azyordu. İlk oğlunun acısını çok çektiği için ikincisinin de başına bir belâ gelmesinden korkuyordu. Onu da vururlarsa Şaban Ağa artık iyice bitirdi. Oğlanın gidişini de hiç beğenmiyordu. Onu koruyacak, yanı başından, topuk izinden hiç ayrılmayacak yiğit, kabadayı birisi; gerekirdi. Oğlunu her belâdan koruyabilecek böyle birini bulsa, ona aylık bağlar, ev, tarla verir, hiç bir şeyi ondan esirgemezdi.

Kahvede, surada, burada her gezip dolandığı yerde, her eşine arkadaşına, başı bükülmez, önünde durulmaz, hem de huylu iyi, yiğit bir kabadayı aradığını söylüyordu. Aradığı gibisi bulunur sa, çift çubuk bağışlayacağını, ev, tarla vereceğini, aylık bağlayacağını söylüyordu, ama bu kabadayıyı hangi işde kullanacağını açıklıyordu.

Şaban Ağa, kendi köyünde aradığı gibi bir kabadayı görememişti.

Kabadayı aradığı haberi köyden köye, köyden kasabaya yayıldı, duyuldu; Yayıldıca da dallanıp budaklandı. Söylenenlere göre, Şaban Ağa büyük oğlunun kaatilini öğrenmiş de, onu vurduracaktı, bu ise elverişli bir kabadayı arıyormuş. Oysa Şaban Ağa, oğlunun kaatilini gerçekten bilmiş bile olsa, onu parayla birisini kiralayıp öldürtcekti adam değildi.

Haber yayılınca, kabadayılar sökün etmeye başladılar. Şaban Ağa'nın evi yiğitlerle, kabadayılarla dolup dolup taşıyor; dağ taş yiğit kesilmiş sanki. Üç - dört ilçe ötelelerden adamlar geliyordu. Bunların hiç birini Şaban Ağa'nın gözü tutmadı.

Bir kişi geçse, ocakta tezeğin ateşi küllenmiş, Şaban Ağa da karısıyla konuşacak sözünü tüketmiş, postun üstüne oturmuş, yarı düşünüyör, yarı uykuluyordu. Köpekler uzun uzun havladılar, arkasından da dış kapı güm-bür güm-bür vurulmaya başlınca Şaban Ağa heyecanlandı, yoksa oğlunun başına bir iş mi gelmişti?

— Neymiş, kim miş? diye sordu.

— Ağam, eskiyi kılıklı bir herif gelmiş kaptıya dikilmiş ki, üstündeki cephane bir bölük askere yeter de artar bile; herifin bir topu eksik. Yanında bir dağ topuyla bir de havan topu olsaymış, sal bunu düşün kolordusu içine, tövheler olsun, tekini sağ komaz, per perişan eder...

Şaban Ağa yanışmasına,

— Kes gevezeliği, dedi, neyin nesiymiş, ne istermiş, onu söyle!

— Seni görecekmis ağam ya, bana sorarsan...

— Sus! Sana soran yok çağır herifin!. Karıştı odadan çıktı.

Gerektikten, yanışmasının dediği doğruymuş; canlanıp yürümüş cephanelik

— Selâmunaleyküm!! diye bir ses çıktı.

— Ve aleykümselâm, hoş geldin...

Şaban Ağa'nın karşısındaki adamın suratını, birini bir, öbürünü bir omuzuna çaprazlama astığı mavzerle çiften namluları örtmüş, iki namlu çapraz arasından görünen, yalnız herifin burma burma bıyıkları ki, her büyüğün yanında süzür budun asılan kasap çengeli hiç kalır. Çiftle mavzeri suratına değil de önden omuzuna taktığına bakılırsa atlı gelmiş de ondan sırtına koymamış ki, dipçikleri atın sağrısına çarp masın... Şaban Ağa yanışmasına,

— Ağanın atını çektiniz mi ahıra? diye sordu:

— Ömer çekiyor ağam!...

— Şaban Ağa, konuşma,

— Buyrun, oturun şöyle... dediye

— Oğlum, dedi, hele sükkür bir yiğit er bulduk ya, bunu bir sinamamız gerek.

Yanaşma Kel Ali.

— Sinayalım ağam, dedi.

— Şimdi o ata binmiş. Düz-belden gider. Sen kestirmeden. Bozartılan yaya inersen, bunun karşısına çıkarsın. Çık şunun karşısına da bir sına bakalım...

— Başüstüne ağam...

— Aman haa, herif beribenzer yiğitlerden değil soul aldırmanın işini bitiriverir. Telik ol, zora gelersen, benim gönderdiğimi söyle!

— Sen meraklanma ağam...

Kel Ali, ahırda eline bir kamçı alıp ısıklı öttüre öttüre yolu tuttu. Bozartı iner inmez de atlı yiğitin karşısına çıkmasıyla, bir çalı dibine pusulanıp,

— Dur! İdiye bağırıldı.

— Adam atın gemini kasıp durdu. Kel Ali.

— Kıpırdama! dedi.

Adam kıpırdamıyordu.

— İn aşağı atlan...

— Beri gell!

Geldi.

— Silâhını at yerel!

— Soyun!...

Soyundu.

Kel Ali pusudan çıkıp önüne vardı. Adamın suratına iki kamçı atıp

— Daha soyun dedi, donla kalacak sını...

— Kızma ağam, canımı bağışla da ne istersen, yapayım...

Soyundu.

— Gömleği neyi hep çıkaracaksın...

— Cıbra mı soyunacağım?...

— He... öyle.

— Bu soğuktan buyarım ağam,

— Soyun rezil!

Adam bir donla kalınca

— Donunu sana bağışladım şimdiki bu yerdekilerin ata yükü!

Adam Kel Ali'nin dediğini yaptı. Kel Ali atı bindi kamçısını sallıya sallıya türkü çağırarak eve döndü Şaban Ağa'ya,

— Getirdim! dedi.

— Nerde?

— Dışarda.

Şaban Ağa kapı önüne çıkıp baktı. Silâh ve elbise yüklü bir at...

Elbiseleri kaldırıp adamı aradı bulamıyınca

— Ulan Kel domuz herif nerde yok sa herifi yitirimi yedin mi?

— Herif de mi getirilecekti ağam a man bilemedim gereği yok diye herifin cisekil bırakıp saldım...

— Tuu herifi donduracaksın alcağı.

— Aradan yirmi dakika kadar geçmişti ki kabadayı bir donla tırlı tırlı titriye-titriye Şaban Ağanın... e döndü. Şaban Ağa karşısına aldı, herif zağar gibi titriyor çeneleri takırdıyordu. Şaban Ağa

— Hayrola yiğit dedi?

— Sorma ağam başıma bir iş geldi

— Bu nasıl işmiş?

— Hani sen şöyle yapardın böyle eder-din...

— Bu sefer edemedik.

— Neden canım, askeriyenin silâh deposuna dönmüş bir adamısın.

Çiftler çiften fiilintan töfegin, mavzerin, çiften, cephane dersin bol...

Saldırman, kaman, bacağım dolu...

Tabancam bir değil, iki değil... Allaha sükkür bir topun eksik... Nasıl oldu...

Adam titriyerek,

— Karşıma çıkamın, dedi, elimde kamçı vardı, Ben her bir şeyi almışım, her nasılsa kamçı almayı unuttuğum...

Elimde bir kamçı olaydı, ben ona gösteterdim, dünyayı dar ederdim...

TÜRK MİZAH SİRLERİ DİŞİNDA

Almanyada

Berlin'de «Entenspiegel» yayınevini çıkardığı büyük bir cilt halindeki Dünya Mizah Antolojisi, yayımlandıktan dört ay sonra tükendi. Her ulustan on ünlü mizahçıları seçildiği antolojiye Türkiye'den iki kişi alınmıştır: Nasrettin Hoca ve Aziz Nesin...

Berlin'de çıkan antolojiye Aziz Nesin'in «Hangi Parti Kazanacak» adlı kitabından bir hikâye seçilmiştir.

Entenspiegel yayınevi pek yakında Aziz Nesin'in «İt Kuyruğu», «Kazan Töreni» ve «Aferin» adlı üç kitabını bir cilt olarak yayınlıyacaktır. Aziz Nesin'in bu kitaplarını, çeviren «Atatürk dedi ki» adlı ünlü kitabın yazarı Prof. Herbert Meisigdir.

Berlin'de çıkan Dünya Mizah Antolojisi

Neden işler ters?

RESSAM Marta Tözge, ne zaman sergi açsa, resimlerinde suç olduğu iddia edilerek mahkemeye verilir, ama her seferinde de resimleri de, kendisi de beraat eder.

Son sergisinden sonra mahkemeye vermekle de kalmadılar, Tözge'yi Sıkt-yönetim Cezaevine attılar; Tözge yine beraat etti.

Suç olduğu söylenen resimleri merak ettim, gördüm. Şaşıp kaldım, bir daha şaşıtm.

— Ne varmış bu resimde Marta? diye sordum.

— Bu resimde, dedi, altta fakir insanlar duruyormuş, üstte de zenginler.

— Öyleyse tabloyu ters çevirin, asın! O zaman suç kalmaz, dedim.

Zübüüüük Tarih SAYFASI

Keçi kuyruğu ve pusula mücadelesi

Aşağıda okuyacağımız yazıyla, şimdiye kadar hiç bilinmeyen tarihî bir olayı açıklıyoruz. Bu esrar perdesini kaldırmak için üç değerli tarihçi arkadaşımızı geceli gündüzlü iki yıl çalıştırdık. Bu insanüstü çalışma başarıyla sonuçlanmış ve sonunda tarihî bir gerçek gün ışığına çıkarılmıştır. Gazetemiz, tarihin karanlık köşelerine bu yazıyla ışık tutarken, büyük bir tarihî görev yaptığımıza inanmaktadır.

Besinci Ordu Kumandanı Hafız Yunus Paşa'nın mı, yoksa onun Erkam Harbiye Reisi olan Fon Golf Paşa'nın mı haklı olduğu meselesi bugün ne kadar halledilmiş değildir. Tarihçiler yarım asra yaklaşan bu hadiseyi durmadan münakaşa ettikleri halde hakikati bir türlü meydana çıkaramamışlardır.

Malûm olduğu üzere tarihçiler arasında bu meseledeki esas ihtilâf, istikamet tayininde keçi kuyruğunun mu, yoksa pusulanın mı daha itimada sayılan olduğu meselesinden çıkmıştır. Hafız Yunus Paşa'nın keçi kuyruğuna pusuladan daha çok itimad etmesini ve pusulayı itimada sayan bulnamasını garbî müellifler bir kusur olarak göstermektedirler. Hal bu ise ki hakikat hiç de böyle değildir. Avrupalı tarihçiler hep zaman olduğu gibi, bu meselede de, taa Ehl-i Salıp zamanından kalma kuyruk acıları, intikam ve kin hisleri ile hareket ederek, aslı ve esası olmayan vesikalar ortaya çıkarmışlar, beyhude yere Fon Golf Paşa'nın haklı olduğunu iddia etmişlerdir. Bana hiç bir zaman muvafık olamamışlardır ve olamayacaklardır. Bu tarihî meseleyi gayet tarafsız, objektif ve ilmi bir görüşle tetkik etmiş bulunuyoruz.

Malûm olduğu üzere Fon Golf Paşa, harbiumumî ilân edilince ihtiyat zabiti olarak Alman ordusuna alınmıştı. Aslen İsviçreli bir Alman sülahsinden geldiğinden, iki asırdan beri ailesi saatçilikle işgal edermişti. Kendisine Golf namı verilmesinin sebebi ise, bir kısım tarihçilere göre, golf pantolon giymesinden, diğer bir kısım tarihçilere göre ise gayet iyi golf oynamasından ileri gelmektedir. Golf da bütün ailesi gibi gayet iyi bir saatçi idi ve bazılan saatleri, kısa zamanda yeniden bozup, bir saatçiye götürülecek şekilde ustaca tamir ederek bütün meslektaşlarını da himaye ederdi. Gece gündüz saatlerle ve saat ayarı ile meşgul olduğu için, her işin zamanında ve tam saatinde yapılmasına büyük dikkat gösterirdi. Bu hususiyetlerine binaen, kendisinin Alman ordusunun saatlerini ayar işi ile vazifelendirildi. Golf, bu vazifeden büyük bir memnuniyet duymuştu.

Harbden sonra yazdığı hatıralarında, Alman ordusunun sonunda mağlûp olmasına rağmen birçok cephelerde yer yer ve zaman zaman galip gelmesinin sebebi olarak, kendisinin titizlikle ordunun ve zabıt ve efradın saatlerini ayar etmiş olmasını göstermektedir.

Ihtiyat zabiti mülazimievvel Golf, bu muvafakiyet ve hizmetlerinden dolayı kısa zamanda yüzbaşılığa ve bilâhâre binbaşılığa terfi ettirilerek, Sina cephesinde İngilizlere karşı harbedecek Osmanlı ordusuna erkâniharbiye reisi olarak tayin edilince paşalık rütbesini ihraz etmiş ve Fon Golf Paşa ünvanını almıştı.

Osmanlı ordusunun kumandanı ise, Hafız Yunus Paşa namında sen deredece mütekit, müte-deyyin bir zat ve bahadır bir kumandan idi. Fon Golf Paşa gelince, Hafız Yunus Paşa'nın ilk işi, ona İslamiyeti kabul ettirmek için mücadele etmek olmasa da, Müca Paşa gayetle kızıl bir kafir olduğundan hak dinini kabul etmemekte ayak diriyordu. Ve hattâ 19 Rebiülevvel sabahı Tulu-u Sems ile başlayan taarruzda, cepheye kan gövdeyi götürdüğü hengâmede Hafız Yunus Paşa, Fon Golf Paşaya kelime-i şehadet getirmeğe çalışmaktaydı. Çünkü, Fon Golf Paşayı gayetle «yemmiş olduğundan onun pisi pisine gitmesine gönüllü razı olmuyordu, ille de şehit olmasını istiyordu. Ordunun sağ kanadı, düşmanın şiddetli topçu ateşi karşısında ricat mecburiyetinde kalınca Hafız Yunus Paşa pek fazla gazaba gelecek, bu ricatın sebebi olarak Golf Paşanın Müslüman olmayışını göstermişti.

Hafız Yunus Paşa ile Fon Golf Paşa arasındaki ilk ihtilâf işte böyle başlamıştı. Gittide büyü-

yen ihtilâf saat ayarı meselesinden artmış ve nihayet keçi kuyruğu işinde bütünü alevlenmişti.

Fon Golf Paşa bir taarruz planı hazırlamıştı. Bu plan tatbik edilirse düşman ordusu gafil avlanıp kâmilan imha edilecekti. Bu plana göre, Osmanlı ordusu saat beşi onbir gece düşman si-perlerine taarruz edecekti. Fon Golf Paşa aslında saatçi olduğundan, beşi onbir gece, altya ondokuz kala gibi, hep küsurlu saatler söylerdi. Hafız Yunus Paşa, Fon Golf Paşa'nın hareket planını kabul etmişti. Saat beşi onbir gece ordu taarruzla gececekti. Fon Golf Paşa, tam saat fiçte uyanı, sakal traşını aldı, giyindi, çizmelerini boyattı, Almanyadaki bütün ailesi efradına gönderilmek üzere mektuplar yazdı, harita çantasını, dürbününi takip ata bindi, seyisi de arkasında, plana göre bulunacakları yere gitti. Ölü sessizliğindeki çöl, dondurucu soğuktaydı. Gündüzleri kavurucu sıcak olan çöl, geceleri de dayanılmaz soğuk oluyordu. Nerdeyse az sonra sabah olacaktı. Hafız Yunus Paşa karargâhının bulunması lâzım olan yer geldiği vakit orada hiç kimsiyi bulamayınca pek fazla hayrete düştü. Yanlış gelmiş olduğu zehabına kapılarak, elektrik fenerinin ışığında haritayı tetkik etti, pusula ve yıldızlarla bulunduğu yeri tayine çalıştı ve yanlış yere gelmediğini anladı. Soğuktan çeneleri takır takır atarak: «Hafız Yunus Paşa...» diye karanlığın içinde feryat etmeyece de nihayetsiz çöledeki aksi sedasından başkaca hiç bir cevap alamadı. Gecenin zulmeti içindeki nidasını düşman duymuş olduğundan, o tarafa kör endahete başladı. Kurşun yağmuru altında kalan Fon Golf Paşa, kilotundan bir yara alarak firar karar verdi, tatlı canını kurtardı. Eski karargâha geldi ki, cümle asker uyumakta ve Hafız Yunus Paşa dahi mors elifbâsi ile işaretler vererek horlamakta. Hafız Yunus Paşayı uyandırttı: «Paşa, bu ne iştir?» diye salı ettikide, paşayı mezkûr dahi «Bre Golf, yatı namazını eda etmeyip şimdi yatmış idim, nedir bu ettiğin, bir Osmanlı Paşasını tatlı uykusundan uyandırmışsın!» dedi. Golf Paşa ise: «Ya sendi taarruz olacaktı» deyince, Hafız Paşa «Senin planın iştedir, saat beşi onbir gece Allahın inayeti ile taarruz başlayacak, cümle küffar tarumar edilecek, İslâm muzaffer olacak. Sen şairdin mi?» deyince, Golf Paşa da saatini gösterip: «Sen ne dersin Paşa, şimdi saat altıdır, taarruz zamanı geçti» dedi. Hafız

Yunus Paşa ise: «Sizin saatini alâfingir olduğundan batıldır, bir alaturka saat kullanınız.» dedi. Fon Golf Paşa ise saçlarını yolup, «Aman, ne iştir, alaturka beşi onbir gece öğlündür. Bu çölde öğle sıcakında taarruz şöyle dursun, insanın cirozu olur» dedi.

Bunun üzerine Alman paşası ile Osmanlı Paşası alaturkadır, yok alaturka saat kullanınız. Şiddetli ihtilâfa düştüler. Fon Golf Paşa, Osmanlı ordusunun zabıt ve efradının saatlerini bil-cümle alaturkaya tahvil ile seriate muhalif amel tetkik etmeye, Hafız Yunus Paşa dahi gayetle gazaba gelip, Almanın üstüne yürüyerek: «Osmanlı'nın saati hiç bir vakit değişmez, sabittir, sen saatini bizim saatime zevce» dedi. Onlar bu merkez de münakaşada iken, düşman ordusunun taarruzu başlamıştı. Elektrik fenerinin ışığında haritayı tetkik etti, pusula ve yıldızlarla bulunduğu yeri tayine çalıştı ve yanlış yere gelmediğini anladı. Soğuktan çeneleri takır takır atarak: «Hafız Yunus Paşa...» diye karanlığın içinde feryat etmeyece de nihayetsiz çöledeki aksi sedasından başkaca hiç bir cevap alamadı. Gecenin zulmeti içindeki nidasını düşman duymuş olduğundan, o tarafa kör endahete başladı. Kurşun yağmuru altında kalan Fon Golf Paşa, kilotundan bir yara alarak firar karar verdi, tatlı canını kurtardı. Eski karargâha geldi ki, cümle asker uyumakta ve Hafız Yunus Paşa dahi mors elifbâsi ile işaretler vererek horlamakta. Hafız Yunus Paşayı uyandırttı: «Paşa, bu ne iştir?» diye salı ettikide, paşayı mezkûr dahi «Bre Golf, yatı namazını eda etmeyip şimdi yatmış idim, nedir bu ettiğin, bir Osmanlı Paşasını tatlı uykusundan uyandırmışsın!» dedi. Golf Paşa ise: «Ya sendi taarruz olacaktı» deyince, Hafız Paşa «Senin planın iştedir, saat beşi onbir gece Allahın inayeti ile taarruz başlayacak, cümle küffar tarumar edilecek, İslâm muzaffer olacak. Sen şairdin mi?» deyince, Golf Paşa da saatini gösterip: «Sen ne dersin Paşa, şimdi saat altıdır, taarruz zamanı geçti» dedi. Hafız

dikte, Hafız Paşa «Asla, etmez» deyip «Henüz ilim her şeyi halletmiş değildir» diye ilâve ederek Alman paşasını hapsetti.

İşbu keçi meselesinden Alman paşası ile Osmanlı paşasının arası had deredece açılıp bir müddet dargın kaldılar. İşe fikdanı haseli ile büyük sıkıntı çekilmekte idi. Gerek efradın zaki ve gerek hayvan yemisi sen derece azaldığından keçiler telef olmağa başladılar, geride kala kala ancak üç keçi kaldı. Öbür hayvanların yemlerinden kesilerek işbu üç keçi beslenmekte idi. Fon Golf Paşa mu'lak keçi kılavuzluk edecek ise, bir keçinin kafî geleceğini söyledi ise de, Hafız Paşa itiraz ederek: «Bir keçi kalırsa, o dahi öürse, çihetimizi tayin edemeyip, şaşırır, çöller ortasında kalır, orduecak görür oluruz. O sebepten üç keçi beslenmektedir ki, ikisi öürse hiç değişse biri kalf kal-sın.» dedi.

(Devamı 8 inci sayfada)

Aziz Nesin'in yabancı dillere çevrilmiş eserleri:

KAZAN TÖRENİ

1957 yılında İtalya'da yapılan uluslararası mizah yarışmasında, on altı ulusun yazarlarının eserleri arasında bu hikâyeye birincilik almış ve ALTIN PALMİYE kazanmıştır.

«KAZAN TÖRENİ» İtalya'da, Yugoslav'ya da, Amerika'da Rusya'da yayımlanmıştır.

İt kuyruğu

Aziz Nesin'in güzel hikâyeleri bu kitapta toplanmıştır. Almanya'da, Çekoslovakya'da, Yunanistan'da, Rusya'da, Ermenistan'da yayımlanmıştır.

Hangi Parti kazanacak?

Aziz Nesin'in en güzel hikâyeleri bu kitapta toplanmıştır. Almanya'da, Çekoslovakya'da, Yunanistan'da, Rusya'da yayımlanmıştır.

Bir koltuk nasıl devrilir?

Aziz Nesin'in en yeni kitabıdır. İtalya'da yayımlanmıştır.

Ölmüş eşek

Güldürerek gündüzen kitapları. Rusya'da yayımlanmıştır.

Bu kitapları su adresten edemeli olarak istiyebilirsiniz: Karikatür Yayınevi - Çagalolu, Gazi Sinan Paşa Sok. No. 12. İSTANBUL

Zübük ten MEKTUPLAR

Varan iki!..

Gözüm nuru bacanağım, Üzeyir Efendi kardışına, Birinci mektubumu «Ben bu sesi beğenmedim, hakkı helâl et» diye bağlayıp sokağa uğramadım mıydı? İki adım attım atmadım, «Zübüüük» diye bağıran zibidi yanından sıyrıldı geçti. Dört yanına baktım. Esnaf, işi gücü boşlayıp dükkânların önüne çıkmıştı. Her birinin elinde bir gazete... Biraz okuyorlar, dizilerini dövrerek gülsüyörler.

«Ulan Zübük!.. Allah belâni vere!»
«Arada anlaşma olmayınca, sen bu kadar bir lirayı nasıl çarpabiliymişsin, mahkeme yoluyla?»
«Anlaşma hiç yok!.. Ben bu Aziz Nesin denilen herifin yüzünü...»

«Hiç görmedin, he mi Zübük?... (Elini küt küt gazeteye vurdu) Görmedin de ya bu nedir? Anlaşmaya gelince, götürür, gavur dili bilen reaya davavet-killerine yaptırınırsın. Sıra anlaşmayı bozup, ortaklığınza yere gelmeye gelince bize koşarsınız. Ben bir anlaşmayı, kendi aklımla yapmayınca, girdisini çık-tısını nerden bilebilmişim de, senin varınaya zobabilmişim?»
«Günahımı almaktasın Hoca Bey... «Anlaşma yok» diyorum

«Nasıl Zübük? Nerden çıktı? Töbe yalan... Zübük çıkmıştır, çünkü daha sırası gelmemiştir!»
«Sırası gelmedi de, bu benim elimdeki neyin nesisi? Gazeteyi gözüme tutmasıyla ne görsem iyi? Bir Zübük yazısı ki, her bir harfi parmağım kadar...»

Sövdüm biraz ağzımın içinden... Yürüdüm. Dalmışım iyice... Önümden arımdan, so-ludman sağmdan «Zübük» bağırtıları geliyor, ben hep-sine «Buyur kardeş!» diye dönüyo-rum. Aklim başıma geliyor, «Dönmiyeyim» diyorum, Zübük bağırtısı gelmesiyle dönmem-zilik edemiyorum. Baktım, bu Aziz Nesin olacak, azgın iltiran a-rasına düşmüş kancık ite benzet-ti bizi... Her Zübük bağırtısıyla hoplyaraktan Beyoğlu Caddesi-ne çıktım. Beyoğlunun adamı, Zübük diye gülsünkte... Oto-bosa bindim, otobosun adamı da, Zübük diye gülsünkte... Millet gülsünkte hıkrı hıkrı... «Yan-dın Nesin Aziz! Yakan elimde geçti!» diyerek Sirkeç'de oto-bostan indim. Ehlî kuruşa kıyıp bir Zübük aldım. Davavekil Hacı Hafız Sadettin Hoca Bey belki görmemiştir, diye ahyorum, aklım şıracıtım belleme... Yaz-haneye girdim. Vay başıma!.. Herifin al yanaklı kâtibi dizle-rini dövrerek Zübük okumakta değil mi?

«Oğlan beni görünce zıpladı kalktı!»

«Vay sen misin Zübük Ağa? Hoca Bey seni sormakta sabah-tanberi. «Nasıl edip de bulma-lı?» demekte...»

«Ne yapacağım, senin köse sakal patronunun beni?»
«Ne yapacağı var mı? «Bun-ca zenaatı boşladı da, bizden gizli gazeteciliğe mi sıvanatı» di-yor...»
«Kim var yanında?»
«Kims yok...»
«Kims yok da kendi başı-na mı iğere de gülyör deli dür-zü?»

«Zübük'e gülyör. Sabah-tanberi gülmekten ağzımız ka-pınmadı, sırta kaldık biz sa-yende Zübük Ağa...»

«Oğlanı tersleyip içeri girdim ki, senin Davavekil Hacı Hafız Sadettin Hoca Bey önüne Zübük'ü yaymış göbeğini hopla-tarak gülyör...»
«Gel hele rezil Zübük, dedi, sen bu Aziz Nesin'le arayı ne zaman iyileştirdin? Bu Zübük gazetesini çıkarma akli onun mu, senin mi? Ortak mısınız, yoksa, Zübük adını toptan satın savuştun mu yoksa?»
«Ne satması yahu? Benim

ciğerlerim yanıyor. Ben ne biçim bir avanak olmalıyım ki Osmanlı toprağına yayılmış böyle bir Zübük adını satayım... Bizi karmanyolaya getirdiler, senin haberin yok!.. Bizi hakladılar ki, hiç aman vermediler. Brak şimdi gülmeleri de aç bakalım şu kara kaplıları... Benim niyetim, 30 binden tuturup iş pazarlığı binerse, 20 bine inmek... Ama, senin paşa gönlün, «dare etmez... Bu mesele elli binlik-tir» derse...»
«Benim paşa gönlümün demesinden önce, anlaşmanızı gö-relim!..»
«Ne anlaşması yahu!.. Anlaş-ma anlaşma yok!..»
«Arada anlaşma olmayınca, sen bu kadar bir lirayı nasıl çarpabiliymişsin, mahkeme yoluyla?»
«Anlaşma hiç yok!.. Ben bu Aziz Nesin denilen herifin yüzünü...»

«Hiç görmedin, he mi Zübük?... (Elini küt küt gazeteye vurdu) Görmedin de ya bu nedir? Anlaşmaya gelince, götürür, gavur dili bilen reaya davavet-killerine yaptırınırsın. Sıra anlaşmayı bozup, ortaklığınza yere gelmeye gelince bize koşarsınız. Ben bir anlaşmayı, kendi aklımla yapmayınca, girdisini çık-tısını nerden bilebilmişim de, senin varınaya zobabilmişim?»
«Günahımı almaktasın Hoca Bey... «Anlaşma yok» diyorum

«Nasıl Zübük? Nerden çıktı? Töbe yalan... Zübük çıkmıştır, çünkü daha sırası gelmemiştir!»
«Sırası gelmedi de, bu benim elimdeki neyin nesisi? Gazeteyi gözüme tutmasıyla ne görsem iyi? Bir Zübük yazısı ki, her bir harfi parmağım kadar...»

Sövdüm biraz ağzımın içinden... Yürüdüm. Dalmışım iyice... Önümden arımdan, so-ludman sağmdan «Zübük» bağırtıları geliyor, ben hep-sine «Buyur kardeş!» diye dönüyo-rum. Aklim başıma geliyor, «Dönmiyeyim» diyorum, Zübük bağırtısı gelmesiyle dönmem-zilik edemiyorum. Baktım, bu Aziz Nesin olacak, azgın iltiran a-rasına düşmüş kancık ite benzet-ti bizi... Her Zübük bağırtısıyla hoplyaraktan Beyoğlu Caddesi-ne çıktım. Beyoğlunun adamı, Zübük diye gülsünkte... Oto-bosa bindim, otobosun adamı da, Zübük diye gülsünkte... Millet gülsünkte hıkrı hıkrı... «Yan-dın Nesin Aziz! Yakan elimde geçti!» diyerek Sirkeç'de oto-bostan indim. Ehlî kuruşa kıyıp bir Zübük aldım. Davavekil Hacı Hafız Sadettin Hoca Bey belki görmemiştir, diye ahyorum, aklım şıracıtım belleme... Yaz-haneye girdim. Vay başıma!.. Herifin al yanaklı kâtibi dizle-rini dövrerek Zübük okumakta değil mi?

«Oğlan beni görünce zıpladı kalktı!»

«Vay sen misin Zübük Ağa? Hoca Bey seni sormakta sabah-tanberi. «Nasıl edip de bulma-lı?» demekte...»

«Ne yapacağım, senin köse sakal patronunun beni?»
«Ne yapacağı var mı? «Bun-ca zenaatı boşladı da, bizden gizli gazeteciliğe mi sıvanatı» di-yor...»
«Kim var yanında?»
«Kims yok...»
«Kims yok da kendi başı-na mı iğere de gülyör deli dür-zü?»

«Zübük'e gülyör. Sabah-tanberi gülmekten ağzımız ka-pınmadı, sırta kaldık biz sa-yende Zübük Ağa...»

«Oğlanı tersleyip içeri girdim ki, senin Davavekil Hacı Hafız Sadettin Hoca Bey önüne Zübük'ü yaymış göbeğini hopla-tarak gülyör...»
«Gel hele rezil Zübük, dedi, sen bu Aziz Nesin'le arayı ne zaman iyileştirdin? Bu Zübük gazetesini çıkarma akli onun mu, senin mi? Ortak mısınız, yoksa, Zübük adını toptan satın savuştun mu yoksa?»
«Ne satması yahu? Benim

ciğerlerim yanıyor. Ben ne biçim bir avanak olmalıyım ki Osmanlı toprağına yayılmış böyle bir Zübük adını satayım... Bizi karmanyolaya getirdiler, senin haberin yok!.. Bizi hakladılar ki, hiç aman vermediler. Brak şimdi gülmeleri de aç bakalım şu kara kaplıları... Benim niyetim, 30 binden tuturup iş pazarlığı binerse, 20 bine inmek... Ama, senin paşa gönlün, «dare etmez... Bu mesele elli binlik-tir» derse...»
«Benim paşa gönlümün demesinden önce, anlaşmanızı gö-relim!..»
«Ne anlaşması yahu!.. Anlaş-ma anlaşma yok!..»
«Arada anlaşma olmayınca, sen bu kadar bir lirayı nasıl çarpabiliymişsin, mahkeme yoluyla?»
«Anlaşma hiç yok!.. Ben bu Aziz Nesin denilen herifin yüzünü...»

«Hiç görmedin, he mi Zübük?... (Elini küt küt gazeteye vurdu) Görmedin de ya bu nedir? Anlaşmaya gelince, götürür, gavur dili bilen reaya davavet-killerine yaptırınırsın. Sıra anlaşmayı bozup, ortaklığınza yere gelmeye gelince bize koşarsınız. Ben bir anlaşmayı, kendi aklımla yapmayınca, girdisini çık-tısını nerden bilebilmişim de, senin varınaya zobabilmişim?»
«Günahımı almaktasın Hoca Bey... «Anlaşma yok» diyorum

«Nasıl Zübük? Nerden çıktı? Töbe yalan... Zübük çıkmıştır, çünkü daha sırası gelmemiştir!»
«Sırası gelmedi de, bu benim elimdeki neyin nesisi? Gazeteyi gözüme tutmasıyla ne görsem iyi? Bir Zübük yazısı ki, her bir harfi parmağım kadar...»

tün günahlarından arındın bil ve de cennetin baş sedirine kuruldu bil... Gülersin kötü Zübük... Kanun kitaplarının tümü ma-saya birikince Hacı Hafız Sa-dettin Hoca Bey «Allah bis-millah» diye toplandı, gözünü alyanak kâtibin boyunbağına sil-di. «Sinamışım, uğurum açlı-yor gözümümü bu öğlann bir şeyine silersem» diye sırtı. En iri kanun kitabını çekti önüne, bir zaman okşadı, tükiz karı sağ-rısı okşar gibi...
«Berî bak akılsız Zübük!.. Yeni yetmeler, Boçlar Kanu-nunu bilmeyez. Oysa kanunların ana kitabı budur. Ben bunaldım mı buna sarılırum da, her bir maddesinden bir akıl alırum. — Apansız baspelvan gibi nara-landı — Kıpırda nma Aziz Ne-

«Hiç görmedin, he mi Zübük?... (Elini küt küt gazeteye vurdu) Görmedin de ya bu nedir? Anlaşmaya gelince, götürür, gavur dili bilen reaya davavet-killerine yaptırınırsın. Sıra anlaşmayı bozup, ortaklığınza yere gelmeye gelince bize koşarsınız. Ben bir anlaşmayı, kendi aklımla yapmayınca, girdisini çık-tısını nerden bilebilmişim de, senin varınaya zobabilmişim?»
«Günahımı almaktasın Hoca Bey... «Anlaşma yok» diyorum

«Nasıl Zübük? Nerden çıktı? Töbe yalan... Zübük çıkmıştır, çünkü daha sırası gelmemiştir!»
«Sırası gelmedi de, bu benim elimdeki neyin nesisi? Gazeteyi gözüme tutmasıyla ne görsem iyi? Bir Zübük yazısı ki, her bir harfi parmağım kadar...»

Sövdüm biraz ağzımın içinden... Yürüdüm. Dalmışım iyice... Önümden arımdan, so-ludman sağmdan «Zübük» bağırtıları geliyor, ben hep-sine «Buyur kardeş!» diye dönüyo-rum. Aklim başıma geliyor, «Dönmiyeyim» diyorum, Zübük bağırtısı gelmesiyle dönmem-zilik edemiyorum. Baktım, bu Aziz Nesin olacak, azgın iltiran a-rasına düşmüş kancık ite benzet-ti bizi... Her Zübük bağırtısıyla hoplyaraktan Beyoğlu Caddesi-ne çıktım. Beyoğlunun adamı, Zübük diye gülsünkte... Oto-bosa bindim, otobosun adamı da, Zübük diye gülsünkte... Millet gülsünkte hıkrı hıkrı... «Yan-dın Nesin Aziz! Yakan elimde geçti!» diyerek Sirkeç'de oto-bostan indim. Ehlî kuruşa kıyıp bir Zübük aldım. Davavekil Hacı Hafız Sadettin Hoca Bey belki görmemiştir, diye ahyorum, aklım şıracıtım belleme... Yaz-haneye girdim. Vay başıma!.. Herifin al yanaklı kâtibi dizle-rini dövrerek Zübük okumakta değil mi?

«Oğlan beni görünce zıpladı kalktı!»

«Vay sen misin Zübük Ağa? Hoca Bey seni sormakta sabah-tanberi. «Nasıl edip de bulma-lı?» demekte...»

«Ne yapacağım, senin köse sakal patronunun beni?»
«Ne yapacağı var mı? «Bun-ca zenaatı boşladı da, bizden gizli gazeteciliğe mi sıvanatı» di-yor...»
«Kim var yanında?»
«Kims yok...»
«Kims yok da kendi başı-na mı iğere de gülyör deli dür-zü?»

«Zübük'e gülyör. Sabah-tanberi gülmekten ağzımız ka-pınmadı, sırta kaldık biz sa-yende Zübük Ağa...»

«Oğlanı tersleyip içeri girdim ki, senin Davavekil Hacı Hafız Sadettin Hoca Bey önüne Zübük'ü yaymış göbeğini hopla-tarak gülyör...»
«Gel hele rezil Zübük, dedi, sen bu Aziz Nesin'le arayı ne zaman iyileştirdin? Bu Zübük gazetesini çıkarma akli onun mu, senin mi? Ortak mısınız, yoksa, Zübük adını toptan satın savuştun mu yoksa?»
«Ne satması yahu? Benim

ciğerlerim yanıyor. Ben ne biçim bir avanak olmalıyım ki Osmanlı toprağına yayılmış böyle bir Zübük adını satayım... Bizi karmanyolaya getirdiler, senin haberin yok!.. Bizi hakladılar ki, hiç aman vermediler. Brak şimdi gülmeleri de aç bakalım şu kara kaplıları... Benim niyetim, 30 binden tuturup iş pazarlığı binerse, 20 bine inmek... Ama, senin paşa gönlün, «dare etmez... Bu mesele elli binlik-tir» derse...»
«Benim paşa gönlümün demesinden önce, anlaşmanızı gö-relim!..»
«Ne anlaşması yahu!.. Anlaş-ma anlaşma yok!..»
«Arada anlaşma olmayınca, sen bu kadar bir lirayı nasıl çarpabiliymişsin, mahkeme yoluyla?»
«Anlaşma hiç yok!.. Ben bu Aziz Nesin denilen herifin yüzünü...»

«Hiç görmedin, he mi Zübük?... (Elini küt küt gazeteye vurdu) Görmedin de ya bu nedir? Anlaşmaya gelince, götürür, gavur dili bilen reaya davavet-killerine yaptırınırsın. Sıra anlaşmayı bozup, ortaklığınza yere gelmeye gelince bize koşarsınız. Ben bir anlaşmayı, kendi aklımla yapmayınca, girdisini çık-tısını nerden bilebilmişim de, senin varınaya zobabilmişim?»
«Günahımı almaktasın Hoca Bey... «Anlaşma yok» diyorum

«Nasıl Zübük? Nerden çıktı? Töbe yalan... Zübük çıkmıştır, çünkü daha sırası gelmemiştir!»
«Sırası gelmedi de, bu benim elimdeki neyin nesisi? Gazeteyi gözüme tutmasıyla ne görsem iyi? Bir Zübük yazısı ki, her bir harfi parmağım kadar...»

EŞREF'TEN YERGİLER

Elinde yok adalet, olsa da sen kim, adalet kim? Kimi maznun görürsen her kababat sendedir dersin!

Polisler üstüme saldırdı ben bir sille aşkıttım, Be Müstantik efendi, söyle, sen olsan ne b. yersin?

Müstantik: Sorgu yargıcı.

Zarhlılarda ne kazan var, ne kömür, güya Cümlesi sahil-i deriyada cesettir bî-ruh!.. Kalkışrdı yine dava ile istirdada Bizdeki tekneleri göre-i İhtazret-i Nâh..

Sahil-i derya: Deniz kıyısı — Birah: Ruhsuz — İstirdat: Geri almak.

Hırsızlığıyla ünlü Derviş Paşa için yazmıştır: Cihan müstâkım amma olmayınca meblâğ malûm,

Gelip de hâkîpâye yüzlerini kaabil mi sürsünler Çıkar tasvirini, binlerce tevzi et vilayâta, Ahâlî suret-i matbuana hari tükürsünler.

Müşâk: Arzulayan — Meblâğ: Bedelî, tutarı para — Hâkîpây: Ayagının değdiği yer — Tasvir: Resim — Suret-i matbu: Basılı resim.

Beht-i âtiyi revâ eylese herkes nakarât: Vâlî paşa bu gece dâr-ı bekaaya gitti..

Hiç iş görmedi eyyâm-i hayatında habîs, Devlet ü millete öldü de hizmet etti!

Kötülüğüyle tanınmış Üsküdarlı Arif Paşa için yazmıştır:

Beht-i âti: Aşağıdaki beyit — Dâr-ı bekâ: Ölüm — Eyyâm-i hayat: Yaşadığı günler.

Ekseri hicimde ta'yîm-i esâmî eylemem, Fikr-i mahsûsümce bu halin şudur ki mübecî:

İsterim her bir deniye kaabil-i tatbik olup Kullandım her biri bir numarasız gözlük gibi.

Tayîm-i esamî: Adları belirtmek — Mübecî: Gerecek — Denî: Aleçak — Kaabil-i tatbik: Uygulanabilir.

Çektiğim evv ü ecfanvı sebebinden sorma, Deme kim: «Bâdhavâ menkabe dellâh budur»;

Habs ile, nefy ile, işkence ile ömrü geçer, İşte Türkiye'de şâir olanın hâlî budur.

Eşkiyâ her çaldığım verse halâs olmaz yine, Bak ne rûbte mültezem âşâyîş insanlarını:

Hep bulur erbâb-ı sirkat akabet ettiklerin, Yanlarında kor mu memûr-i devlet anlarını.

Halâs: Kurtuluş — Mültezem: Gerekli — Erbâb-ı sirkat: Hırsız olanlar.

Her iki koldan bizimciim oldu nasîb, Anladık manâşını süflüyyetin, ulviyyetin!

Dest-i istibdad da gördü zavallı eseniziz: Bârekallah! Silles-i kuvvetli Mesrûttivtin!

Süflüyyet: Aleçaklık — Ulviyyet: Yücelik — Dest-i istibdat: Zorbalığın, istibdadın eli — Bârekallah: Allah mübarek etsin.

«Çıkar nüfûs tezkereni de-dim, ulan Zübük, durma ver!.. — Nolacak nüfus tezkeresi... — Nöterden suret alacağım da, yargıca b. papel şimdilik el-verir. Üstünden yoksa, ben harca-rum, bankadan alır veririm!..»
«Kâtip... Hey, alyanak öğlüm!.. Al Zübük'ü. Aşanm nüfus kâğıdı-mı... Koş bizim notere... Selma anıma selâm söyle benden. «Çok acelesizdir. Biraz önmeli olan, ZÜBÜK adidir. Aman Zübük a-dında bir yanlışlık olmasın!..»
«Zübük adını kâğıda yazdır-mak için bizim nüfus tezkeremiz neden lâzım Hoca Bey?»

«Ağzdan olmaz. Nüfus kâğı-dının tümü çıkaacak...»
«Benim Zübük adım nü-fus kâğıdında yazılı değil ki!.. — Neeee? — Herif oturduğu yerden iki karış opladı: — Yaz-lı değil mi, namussuz Zübük?.. Neden yazılı değil?... Tüh Allah belanı vere köpek!.. Ettiñ mi kendine ededeğini... Devletin kafa defterine geçirmeyince sen...

(Devamı 8 inci sayfada)

